

אבני

(במוזיאון תל-אביב)

בחוגי האמנות בעולם נטוש עתה ויכות גדול בין חסידי האמנות המופשטות, תלמידי האסכולות המודרניסטיות השונות שצמחו באירופה ובעיקר בצרפת, בדור האחרון, לבין דורשי "הריאליזם" הסוציאליסטי. המקבלים עליהם את התורה שהטיף לה ז'דאנוב, המנהיג הסובייטי, בנואמיו המפורסמים על האמנות הוקיע ז'דאנוב את ה"פורמאליזם", את הבלתי-מוכן והמופשט באמנות, כריאקציה ותבע מאת האמנים שימוש באמצעי-ביטוי פשוטים, מובנים, קרובים להשגת המוני העם. דוקא האמנות שנחשבה קודם מהפכנית, שמרדה באקדמוזים הנושן ושיחררה את האמן מכל כללים וחוקים -- הוכרזה עתה כריאקציונית על ידי האידאולוגים הקומוניסטיים, הטוענים, כי האמנות המופשטת הא נחלת חוג מצומצם של איני

מתנות לחג פורים

המתנה היפה ביותר ובעלת ערך תמידי

מצלמה!

מבחר גדול של מצלמות וכל צרכי צילום

פוטו-ברנר
חיפה רח החלבן 31
בנת ה'שפ"א ט"ו 4137

מתנות יפות לפורים
רזיקים, ארנקים, מזודות וכל מיני דברי עור במבחר גדול ומחירים ממשלתיים

"המצודה"
תל-אביב, רח' בן-יהודה 41

תקליטים לפספון אברהמסון
תל-אביב רחוב בן-יהודה 9

לביקורו של פנג'ורני
מור הדבר, שאם כי איטליה היא הארץ התרבותית הקרובה אלינו (במובן המערבי של המלה), דוקא עתה אין אנו מקיימים כמעט כל קשרי תרבות. אמינים באים אלינו מכל קצויה תבל, אך לא מאיטליה. אפילו זמרים איטלקיים אינם באים, אם כי השירה מפותחת שם להפליא, מובנת לנו מבלי שנצטרך להתגבר על קשיי השפה. וכן יש לברך על ההתחלה שנעשתה על ידי בקורו של הפסנתרן המפורסם לוסיאנו סנגיאורגי, תלמידו של גרשווין, העורך עתה סיום מקיף באירופה. בקורו עורר ענין רב בקרב ציבורנו, המונים נהרו להופעותיו ונהנו מרפרטואר מגוון להפליא, מסכיניקה מושלמת ומן הטמפרמנט הסוער. "פרנסוס" עשה גם הפעם עבודה חלונית על ידי הזמנת אמן חשוב. נקווה שסנגיאורגי יקשור קשרים אמיצים עם החוגים המוסיקליים שלנו ויחזור אלינו שנית לביקור ממושך יותר.

חלוצה באמנות ציורי קיר

דומים אנו לזוג צעיר שנכנס לדירה חדשה ובונה לעצמו בעמל רב קן. אחר הריהוט בא תורו של הקישוט. אחרי כן כבר אפשר לקבל אורחים. האורחים הלא-קראים כבר החלו מופיעים אצלנו, אף על פי שהבית טרם קושט. איש אינו נותן דעתו על כך. רק אשה אחת, אמנית המכחול, כואבת את כאבם של הקורות הערומים. חנה לרנר התחילה לצייר על הקירות עוד בימי ילדותה בסאראטוב הרחוקה ואפילו שאנאל, שנודמן למקום, סמך ידו על ציוריה. היא השתלמה בבית ספר לאמנות בחארשה, רכשה לעצמה ידיעות בשטח הטכנולוגיה, הרכב הצבעים והתהליך החימי בו קשור הדבר. חלומה היה: ציורי קיר, מה מעניינות הן דרכי הגורל: צעירה חלשה נמשכת דוקא אחר האמנות הגברית ביותר, הפרסקו. ביריד המזרח ניתנה לה אפשרות-מה של עבודה, אך חיש מהר עמדה על כך, שאם כי קירות מתאימים ישנם בשפע במוסדות מתאימים, בניינים צבוריים, איש אינו מעוניין בקשור טיב. כך סלל לה רצונה העז דרך חדשה היא יצרה בכוח המצאתה תחליף לקיר. אחר נסיונות רבים יצרה לעצמה על הבד "גרונד" הדומה בהרבה לקיר. מלון "גינסור" ("אלישבע" לשעבר) על חוף הכנרת הזמין אצלה שתי תמונות קיר גדולות, ולאחר הענין הרב שנת עורר סביב שתי היצירות הללו, הור עמד לרשותה כל המלון לשם עריכת התערוכה העצמית הראשונה כל המסיר בתערוכה זו יעמוד מיד על חשיבותו של מפעל אמנותי זה המיוחד במינו והמסוגל להוציא את אמנות הציור מד'אמותיהם הצרים של מוזיאונים, ציורים כאלה, מרהיבי עין בצבעיהם הרמוניים והרעננים, מצויינים בקומפוזיציה שלהם ומקוריים לפי נושאם, והם מסוגלים להפוך כל בנין צבורי, כל מוסד, חדר ישיבות, חדר תרבות ואפילו חדר אוכל, למשכן אמנות. אמנות הפרסקו קמה לתחייה בצרפת, באמריקה -- בארצות אמריקה הדרומית בעיקר. מן ההכרח שתחדור ההכרה לציבורנו שאמנות הצ'יור לא נוצרה לשמה, אלא לייפות את חיינו, להנעימם בכל מקום ומקום. חנה לרנר מראה לנו את הדרך. מ. פ.

מרת וירה זייצי מן עם הציירת חנה לרנר כתערוכת תמונות הקיר שגה במלון "גינסור" ב"שכריה".

צילום: פרקי

טליגנטים או בני-עשירים מפונקים, המבקשים לברוח מן המציאות, ואלו האמנות הסוציאליסטיות צריכה להיות נחלת המוני העם הרחבים, היא חייבת להיות פשוטה ומובנת. היא צריכה לתאר את חיי הפועל בעבודה ובשעת מנוחה, לתאר את מלחמתו בשדה הקרב, במאבק הפוליטי ובייצור החקלאי התעשייתי. משומיה נזכרו בוויכוח זה אבני ביקור בתערוכת אבני במוזיאון. אבני הריהוט מעין "צייר רשמי" של הסתדרות העובדים, הסטודים שלו מסונפת לועדת התרבות של מועצת פועלי תל-אביב, כמה וכמה מצוריו מתנוססים במוסדות ההסתדרות. בבתי הנוער הע"ר בד ובקיבוצים. ומענין: צייר זה הלך בעקשנות בשבילו הוא, שביל הריאליזם (אינו יודעים אם אפשר להוסיף לכך את הכינוי "סוציאליסטי", אבל ריאליות ארצישראלית בודאי) עוד בזמן שהוציא אליהם דגלו באמנות המופשטת דוקא ותערוכתו הנוכחית מראה, כי הוא לא סר מדרכו גם בשנים האחרונות, כאשר המודרניזם מבית מדרשם של "אופקים חדשים" כבש, כאילו את האמנות הארצישראלית ונתן אותותיו גם ביצירתם של ריאליסטים מובהקים. התערוכה היא מלאה וגדושה ולפי טעמנו מוטב היה, אולי, לוותר על כמה מוצגים ולמנוע את הצפיפות שעל הקירות. אבני הוא אמן התיאור ומצליח ביותר בציורי נוף, פורטרט, אינטריור. העבודות בשטח הקומפוזיציה, נדמה לנו, טעונות איזו השלמה אחרונה, החדירה להן.

בשנה שעברה ערך הצייר, יחד עם כמה מתלמידיו, סיור באיטליה. אנו מוצאים הפעם בתערוכה עקבות של אותו סיור: תמונות אחדות נאות ביו תר שצוירו בחוציה.

בסך הכל הרי זו תערוכה עשירה ומוצלחת של אחד הציירים הארצישראליים המובהקים, שכל חובב אמנות יברך עליה ברכת הנהנין.

תיאטרון קאמרי
אולם מוגדל, יום ה' 23.2
בשעה 8 בערב

קבלת פנים והופעת אורחים

זיגמונד ורוזה טורקוב
בחכנית:

מן האוצר היחודי העממי והעולמי כריסטיס בקופת התיאטרון

